

De deur uit,

it fucking rains, zoals J. altijd zei,
en dan lachten we,

snelle pas op welvaartsstenen, honde-
drollen in getale,

witte bloemen verblind op gras en schuin,
pijn aan de ogen,

met muziek in hun oren ongezien langs
eenden en zwanen,

als poedels schudden hun vacht en meis-
jes proesten vlak-

bij, ach kon de harde wind zijn trekken
verzachten aan

mijn dak, en rustig slapen laten de
liefste aller liefste

april

deze slingerende paadjes
waren me vertrouwd
voor er zware paarden op reden

vanwaaraf mannen met petten
vermaanden, en die met poep
het grind besmeurden.

wel zit ik nog in de zon
en lees, en trekken joggers
voorbij en honden,

maar het is twee graden
kouder dan behaaglijk
en wat mysterie was

is bladerloos doorzichtig.
auto's toeteren wanstaltig
en de krant zingt 'eindelijk lente'.

emplacement

ik hield altijd al
van grote emplacements
met veel evenwijdige sporen
en talloze wissels

en na de brug
over de rivier
weken ze uiteen,
ieder zijns weegs

waar ik ook zat
altijd het verlangen
overal te zijn,
alle sporen te volgen

ouders

de scherpe woorden
nog niet eruitgetrokken
hebben zich volgezogen
opgeblazen

ze zitten klem
en tintelen door de sponsgaatjes
van mijn hersenen

met trillende hand
schenk ik een nieuw glas vol
de prikkeling van
woest schuimend donker bier

moeizaam lees ik iets
bij lamplicht
en hoor uit de boxen
here they come: here come my tears

vertraging

de knoop is doorgehakt
na maanden tobben
een nog net gehaalde overstap

twee hamertjes en een kringellijn
naast de tijdtabel
met blauwe en rode lijntjes

ik prent de namen
van de stations
in mijn hoofd

zodat ik later
zal kunnen vertellen
hoe ik reisde

twee gedichten

I

als ik stil zit, m'n oren open,
geruis in bomen en misbaar van timmerlui,
en kijk naar het virtuele beeld
van een melkglazen kandelaar met barst
in een helder glas water, waaruit
de Winsumse spoorwegbloem (flos
winsemia ferroviaria S.) zijn leven
zuigt en toch zijn gele blaadjes los
laat, één voor één, verbaasd dat
men origineel en beeld tegelijk kan zien
(zet dit Escher nu op losse schroeven?),
besef ik maar half, de gevolgen nog
niet weten kunnend, dat van dat
nieuwe tijdperk en het oude komt
nooit weer. wat ik wel heb vergeet
ik maar even, zodat, veilig en zich
volkomen terecht geschapen wanend,
enige tranen als doorzichtige zwanen
geluidloos omlaag kunnen snellen en
zich zelfopofferend voegen bij
de levenssappen van de winsemia.

II

als ik stil zit, m'n ogen open,
gepraat in oren in misbaar van ouwelui,
en kijk naar het virtuele beeld
in het melkglazen lamplicht, als door
een glas helder water, waaruit
de Zweedse poëzie (den
svenska poesien) zijn klanken zuigt
– en toch laten haar gele blaadjes
los, één voor één – verbaasd dat
men zo veel én zo weinig weten kan
(zet dit Plato nu op losse schroeven?),
besef ik maar half, de gevolgen
nog niet meten kunnend, dat van dat
verlangen en het komt toch nooit
eens uit. wat ze wel zijn vergeet
ik maar even, zodat, diep van binnen
en zich volkomen onbespied wanend,
enige gedachten als glanzende zeepbellen
geluidloos kunnen exploderen en
zich knarsetandend voegen bij
de galerij van toch te veel verwacht.

het Noorderstation

met mijn vader die toen alles kon
ging ik zondags met de trein
naar het Noorderstation

en met de bus weer terug.
als hij een paar volwassen woorden
wisselde met de chauffeur

en de bus trok op en de zon
glinsterde op de keien
kon de dag al niet meer kapot.

het Noorderstation is nu beton
en zelfs als de zon schijnt
geen veilig plekje.

oude mensen

bij oude mensen
liggen donkerrode kleden
dik op ronde tafels
degelijk en zwaar,

rusten gekouste voeten
op een stoel
en neemt men slagroom
in zijn koffie;

in de keukens
van oude mensen
staan moderne radio's
afgedekt met geblokte doekjes.

het voortouw

ik moet nu het voortouw nemen,
maar er zijn dagen dat
de storm de regen doet slaan
tegen het keukenraam en ik huiver,

dagen waar geen zegen op rust
– zeg je dan
om de misère af te schuiven
naar iets buiten jezelf –,

dagen dat ik overhoop lig met
poststukken, tijdsplanning, afspraken,
schrijfmachinelinten en instituten
belichaamd door begriploze schermtypers.

van die dagen ja,
van die dagen.

gaten

de één is huisarts geworden
en verhuisd naar gat X,
de ander leraar Duits in gat Y
(en lid van de schaakclub van Y),

een derde drijft een apotheek
in Suriname, en schrijft
op lichtblauw ritselend papier
enthousiaste verhalen.

en ik in gat Z
denk natuurlijk weer
aan het verleden.

waarom kunnen we de momenten
niet beleven, hier en nu?
vanwaar het besef dat alles
ogenblikkelijk geschiedenis is?

waarom verliezen we ons hart
aan een herinnering
(met emotie uitgesproken woorden
in een zonverlichte kantine)?

wat is er voor bijzonders
aan twee treinen die
in volle vaart naast elkaar rijdend
plots uiteenwijken in de nacht?

cold across the treetops

ik denk aan oude betovering
want het is schraal weer
hoewel mooi egaal grijs
en poëtisch rond het vriespunt.

de muziek overschrijft
in mijn intern geheugen
enige zwartgallige gedachten
echt weer om een fles stuk te slaan.

de planten moeten water
de post uit de bus gehaald
en op tafel springt de poes
zijn vacht vol allesbrander.

escape

de zon schijnt alles helder
de wind waait
het lijkt aanlokkelijk
en bijzonder eenvoudig
om even naar de stad te gaan

maar de vrienden zijn daar niet meer
die daar woonden
de wereld is daar niet meer
die overzichtelijk was
en de treinen rijden op tijd.

hier lopen de dorpingen
naar de maar om te gaan schaatsen
waar muziek is en chocola
te krijgen in een tentje;
ik stuur escape-sequenties naar mijn printer.

ontstoffen

op een ochtend zitten
om een tafel op een kantoor
zeven mensen aan de koffie,

een paar onwennig, treurig,
anderen beroepshalve opgewekt:
er wordt een huis verkocht.

een huis waar te veel is gebeurd.
voor veel te veel geld.
geen woord moet er meer aan verspild.

de papieren getekend, de handen geschud,
en naar buiten, waar de wind
de zon vrij baan heeft gegeven.

wegennet

dit is de tentoonstellingsruimte
georganisificeerd door enige fantastoplastische
consumentenbelangenbehartigingsorganisaties
van uitzondervoorwaardelijk goeden grachtenhuize:

maar ik dan in deze groene fosforescerende
antikernwereld vol begriploze schermtypers
en mensdenkende antiautomatiseringsfanaten
met vleesmonden en kwijlslaatjesvingers?

vol derdewereldgedachten o zo edel
wijssmakkend hun welvaartsblikken monden
houden hun cultuurmuziekoren
hun magen af van belangwekbeleven:

wat doen we hier dan nog
waarom zeilen we niet huiswaarts
in ons vliegtuig boven de wegennetlichten
van eindeloos melanchool geil staren?

hotel Mirabelo, Iráklion

de kranen in dit hotel
zijn gemerkt met 'C' en 'F'
voor 'chaud' en 'froid', zou men denken

maar na lang piekeren
(beide kranen geven koud)
begrijp ik mijn dwaling:

deze letters, met zoveel zorg
in het koper gegraveerd,
staan voor 'cold' en 'fresh'.

voortgang

toen hij stilzat op zijn draaistoel
thuis in het onheilspellend gesuis
van ontbreken van ieder geluid,
kon hij niet vermoeden dat hij
jaren jaren later terug zou denken
aan het moment dat hij in de zon
op het aanrecht vond een theeëi
en in dat ei een levensgrond
(dat was hetzelfde jaar dat hij
samen met anderen reünieerde
en terugdacht aan tien jaar geleden
zoals men dan pleegt te doen),
en evenmin dat de voortgang
zo zou voortschrijden in techniek
en anderszins, dat men
zich dingen kon gaan permitteren
als dubbele huisnummers,
vriendinnen in Egypte
en medelijden met anderen dan zichzelf.

vermolmen

is dit nu alles wat er over is:
een paar pionnen en een machteloos paard
die deze vermolmende monarch
wel zeker niet zullen beschermen.
nooit gedacht dat door kou en om-
standigheden zo ver afgegleden,
– van een stad vol tochtig trottoir
met de laatste trein naar een rustiger oord
tot ook die niet meer verder gaat;
van de laatste lichtjes die
nog wijzen op aanwezigheid
de duisternis in tot een huis,
wel in een groep nog, maar huiverend,
zó ver, – men dan nog dromen
kan óók: van valpartijen en
bommen in vliegtuigen en ontrouw,
zodat uiteindelijk men ondanks optimisme
geraakt op die uiterste plek
waar geen andere gedachten meer gedijen.

Love Minus Zero

geheel onderkoeld en vol wonden,
stinkend naar hun aard, begin ik
aan deze oefening

in koude en afstand. het is gelukt
wat we niet wilden, geen van twee,
dichtgeslibd ben ik

gegroeid in sterkte, en niet meer
van m'n apropos te brengen;
zo ben ik b.v.

al niet meer blij dat ze terugkomt.
zo hard ben ik gevrozen, dat
met open armen

ontvangen, vergeet het maar.
maar als ze er is, zal ze
me wel weer

koude-keuken-klaaglied

ik wou dat ik haar zo opwond
als zij mij, dat mijn saaiheid
verkeerde in fonkelende wijn,
dat ik zo kon zingen
dat ze niet meer droevig hoefde zijn.

ik wou dat ik een melodie kon schrijven
die de loerende waanzin verdrijft,
die de last te verdragen maakt
van al mijn nutteloze kennis
en haar verlost van al haar pijn.

verdiensde

aan een hoek van de tafel
bekijken we de treurigheid van formulieren
en dikke slappe toelichtingen.

later aan dezelfde tafel lees je
je hoofd gesteund in een hand
en wek je daarmee alles in me

van jaren her. het komt
als kou omlaag door een trapgat:
de dingen die nooit zijn gezegd

de verre toekomst die ik
tegenkom in angstig dromen
waaruit ik warrig wakker schrik,

waarin als enige verdiensde
mij onbetwist is gebleven
dat jij mijn vriendin bent geweest.

cum laude

zes of zeven maanden
na de nazomerdag
dat ze bij ons bleven eten
zagen we W weer en zijn H
die zijn H niet meer was:
op de ochtend dat hij werd gefeest
door mannen in pakken, cum laude.

ze boden een treurige aanblik
naast elkaar in het café
waarheen het gezelschap versleept was
voor gratis drank als beloning
voor het lange staan en de bloemen;
daar zaten wij met ons geluk
en de glans op onze wangen.

miles to go before I sleep

de keren dat het bijna mis gaat,
je de dood langs je huid voelt
met terugwerkende kracht –
jij hebt ook in zo'n bus gezeten,
jij legt ook wel kleren op de kachel,
je naam had in de krant kunnen staan –
die keren voeden de angst.

je hebt nog altijd gewonnen
als je ergens op had gezet,
steeds kon je je omdraaien
en weglopen.
het is altijd goed gegaan.
maar dat alles neemt niet weg,
dat alles neemt niet weg.

week in week uit

netjes afgesloten
neigt ten einde de oude week,
bijgezet in stoffige mappen,
zelden geraadpleegd.

de nieuwe mag beginnen,
ten bewijze schuift de zon
voor een wolk en blikk waterig
naar de druppels op het gras.

de poes komt aangehuiverd
en schudt zich, spuit al zijn gal
als een fontein om zich heen,
de spatten van een net vergane week.

Brussel

wat heerlijk: een stad
waar je zomaar de weg vindt
waar een tosti 'croque monsieur' heet
en het plein de Grote Markt.

een museum voor bier
en één voor speelgoed;
een metro... ach gut:
een tram in een tunnel.

historische wandeling door Brussel

van het Park van Brussel
waar de opstand begon
wandelen wij
naar het Martelaarsplein:

naargeestig omzoomd
door behoute ramen,
in het midden
een schril herdenkingsteken.

op enkele passen afstand
misbaren zichzelf gebrekkig
versterkende straatmusici
in winkelpromenades.

stenen speelgoed

in het speelgoedmuseum
in het Anspach Center
zag ik het stenen gebouw weer
dat mijn vader bouwde

steentje voor steentje,
laag voor laag.
een gebouw, krankzinnig mooi
van kwetsbaarheid,

te ruïneren door
een klap van de deur
een sprong van de poes
een tik tegen de vitrine.

brief

hoe helder mijn gedachten ook,
en hoe mooi ik ze altijd kan schrijven,
dit kan niet mooi. dit moet
eigenlijk gelezen worden
voorafgaand aan een wandeling
door de glasheldere vrieslucht
met een slechts denkbeeldige hond
en prachtige pegelherinneringen

aan samen naar school lopen
aan huiswerk bespreken
aan feesten waar je soms nog van droomt
aan in de tuin zitten en alles weten
en weten dat je alles weet
en dat je nooit méér zult weten.
zonder die herinneringen
is zo'n brief wel wat wrang.

is alles goed, lief?
ben je goed opgekomen
en heb ik je niet te veel verveeld
met mijn dromen?
(typisch mannelijke dromen
van treinen, apparaten en weemoed,
gezichten achter glas en zo.)
heb je de acteurs
naar behoren betaald
de requisieten opgesteld
en de bakjes van de katten gevuld?
kon je uit de voeten
met die altijd opkroppende
neiging van mij je te beschermen?
heb ik weer veel geciteerd
en het leven vergeleken met het schaakspel?
(je weet hoe slecht ik speel.)
weer ben je vóór mij opgestaan.

speech

even heel in het kort,
in twee zinnen zeggen wie ik ben:

ik ben wim.
dat was één.
en dat was twee.

wordt de winter elk jaar kouder?

jaren later,
na de slotscène
waarna hij niet verder had mogen lezen,

ontdekte hij zichzelf
in een overpeinzing aan het venster.

wordt de winter elk jaar kouder?
een niet voorziene vraag.

door zijn verhalen was hij heen,
maar hoe mooi ook de slotzin,
niets hield op.

als je nu een struik was
of een blaadje,
desnoods een beestje
zonder naam.

backgammon

zondagmiddag,
backgammon in de zonovergoten keuken
en dan wandelen door de klei,

het leven gereduceerd
tot backgammonachtige eenvoud
van dobbelen en schuiven

en zeker van je zaak
steeds verder oprukken,
overtuigd niet te worden geslagen.

seizoenloos

als we wandelen
schijnt de zon op kletsnatte schapen,
sopt de weggant onder de voeten
bij passerende auto's.

dan op een weggetje verduistert alles
de lucht trekt dicht
de bui komt neer
hagel slaat in ons gezicht.

maar we hebben elkaar nog
en een warm huis, lief
waar het niet regent
als het regent.

buiten en binnen

besluiteloze lentedag.
ik lees van oude tijden,
denk enigszins beschaamd
aan wat ik voor problemen houd.

de krant lees ik slechts vluchtig.
vandaag wordt het mooi
met zon op natte bladeren
die glinsteren in zachte wind.

de poes wordt verscheurd
tussen buiten en binnen –
kilte en nattigheid, maar
in elke vensterbank een minnaar.

zegbaar onzegbaar

zie ik in de ochtendzon
bruine bladeren ritselend al is het !lente
als ik naar de brievenbus loop
met een giro

begin ik letters te verwisselen
kan ik staren uren turen
door het avondglas
van tweemaal doorgestreepte afspraken
en regendruppels op de ontluchting
-spijp

kan ik zwelgen
verdelgen
in mijn abnormaal normale
afwijkende anomalie
mijn verlegen arrogantie
brutale verlegenheid

in de kattenhemel

in de uitgestrekte velden
van de kattenhemel
zwaait Kilopond de scepter
over het groeiende gebied
der Verkeersslachtoffers.

hij is Koning Eenoog hier
want hij kwam niet om
hij werd geplet noch verbrijzeld
maar moest slechts een poot inleveren
die hem toch nog –
maanden later – noodlottig werd.

er zijn daar zeer veel
verstrooide katers
en onoplettende poesjes.
dat zint Kilopond wel.

abdij Sion

oktober 1988

een bijzondere ervaring:
met een pen van COSMO hairstyling
te schrijven over rust en inkeer

met zuster Dominica
een biertje te drinken

met pater Desiderius
te lachen over naamsverwisselingen

dagen mee te maken
die niet compleet zijn
zonder Completen.

te kort schieten

zoals we daar toen zaten!
wat we toen dachten!
nooit gehoord van oudedagsreserve.
het leek mogelijk
vrij te zweven
zonder vaste verblijfplaats.

nu lijkt zoveel
zoveel minder leuk.
er is zoveel te doen
en toch is het te weinig
toch zijn er zoveel
die zoveel méér doen.

big chill

dan de muziek maar uit zetten
dan maar naar bed gaan
het hoofd in het kussen

om niet te horen het gehuil
dat heel het land verkilt
om te verstikken het gezeik

om maar niet te schreeuwen
zodat ze het zouden weten

kerstmis 1988

wat moeten wij
hier zittend aan tafel
na genoeg en voor te veel
met de sussende zekerheid van
voor halfnegen hebben we koffie
en een zacht knetterende kat

wat moeten wij
met aardbevingen
ontberingen
vervuiling
neerstorting
afbraak?